

DÖVİZ POZİSYONUNU ETKİLEYEN İŞLEMLERİN TCMB TARAFINDAN İZLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILDI

ÖZET

17/02/2018 tarih ve 30335 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "[Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin TCMB Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik](#)" ile yurt içinden ve yurt dışından sağlanan 15 milyon dolar ve üzeri yabancı para nakdi krediler ile dövize endeksli kredilerin Merkez Bankası'na bildirim, raporlama ve bağımsız denetimine ilişkin düzenlemeler yapılmıştı. Yönetmelikte; 24/02/2021 tarih ve 31405 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik Yönetmeliğiyle yeni düzenlemeler yapılmıştır. Yeni düzenlemeler yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

DEĞERLENDİRME

Yönetmelikte; 24/02/2021 tarih ve [31405 sayılı](#) Resmi Gazetede yapılan değişikliklerin temel noktaları aşağıda yer almaktadır.

- 1- Firmalar, yurt içinden ve yurt dışından sağlanan 15 milyon dolar ve üzeri yabancı para nakdi krediler ile dövize endeksli kredilerini Merkez Bankası'na aylık olarak bildirecekleri hüküm altına alınmıştır.** Değişiklik öncesi, firmalar bu kapsamdaki kredilerini ilgili hesap döneminin **son iş günü** itibarıyla Merkez Bankası'na bildirmekle yükümlü tutuluyorlardı. Ancak uygulamada haftalık bildirim esası bulunmaktaydı. Bunun aylık bildirime uzatıldığı anlaşılmaktadır.

- 2- Yönetmelikle, bildirim yükümlülüğü olan firmaların, yükümlülüğün başladığı tarihten itibaren 60 gün içinde denetçi ile denetim sözleşmesi yapmasına ilişkin hüküm yürürlükten kaldırılmıştır.
- 3- Firmaların bildirimleri, finansal raporlama çerçevesine uygun olarak ilgili yılın 31 Mart, 30 Haziran ve 30 Eylül tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri için takip eden ikinci ayın sonuna kadar ve 31 Aralık tarihinde sona eren yıllık hesap dönemi için takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tamamlanacağına yönelik hükmünde yapılan değişiklikle, **bildirime esas veri formunun, belirlenen finansal raporlama çerçevesine uygun olarak aylık hesap dönemleri için hazırlanacağı ve bildirimlerin en geç izleyen ayın son gününe kadar tamamlanacağı hüküm altına alınmıştır.**
- 4- Yönetmelikle, "bağımsız denetim"e ilişkin 7'nci madde ile "Banka tarafından yapılan doğruluk denetimi başlıklı 8'inci maddede yer alan Merkez Bankası'nın firma tarafından bildirilen verilerin "çapraz" kontrolünün gerçekleştirilmesine ilişkin maddede "çapraz ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. **Bağımsız denetim yürürlükten kalktığı için Merkez Bankasının çapraz doğruluk denetimi de yürürlükten kaldırılmıştır.**
- 5- Yönetmeliğin 9'uncu maddesinde yapılan düzenlemeyle **Merkez Bankası'nın "Sistemik Risk Veri Takip Sistemi" kullanıcıları arasından bağımsız denetçiler çıkarılmıştır.** Bağımsız denetim uygulaması kaldırıldığı için, firmaların sisteme girişini yaptığı verilerin denetimi tamamlandıktan sonra denetçi tarafından aynı adres üzerinden verilerin onaylanmasına yönelik uygulama ile firmaların sisteme girmiş olduğu verileri denetleyecek denetçiyi sistem üzerinden kullanıcı olarak belirlemesine yönelik düzenleme de sona ermiştir.

SONUÇ

- 1- Yapılan bu mevzuat değişikliği; düzenlemelerin esnetilmesine yönelik yeni ekonomi politikaları kapsamında son dönemde kambiyo mevzuatındaki normalleşme adımlarından birisi olarak değerlendirilebilir.
- 2- Bildirim yükümlülüğü devam ederken, bağımsız denetim uygulaması kaldırılmıştır. 2020 yılı denetimleri tamamlanacak ancak 2021 yılı bildirimlerine ilişkin denetim sözleşmesi yapılmayacaktır.
- 3- Bağımsız denetim süreci riskli ve sorumluluğu yüksek olan bu uygulamanın kaldırılması sektörde olumlu yankı bulabilir. Diğer taraftan; konuya ilişkin bildirim yükümlülüğü devam ederken, uygulamanın denetim ve kontrolüne yönelik düzenlemesinin ortadan kaldırılması Merkez Bankasının firmalardan döviz pozisyon bildirimlerini takibe devam edeceğine ancak bildirilen rakamların denetim ve kontrolüne önem vermediğine yönelik bir algı yaratabilecektir.

Saygılarımızla...

[Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin TCMB Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin DEĞİŞİKLİKLERİYLE son hali için tıklayınız...>>>](#)